

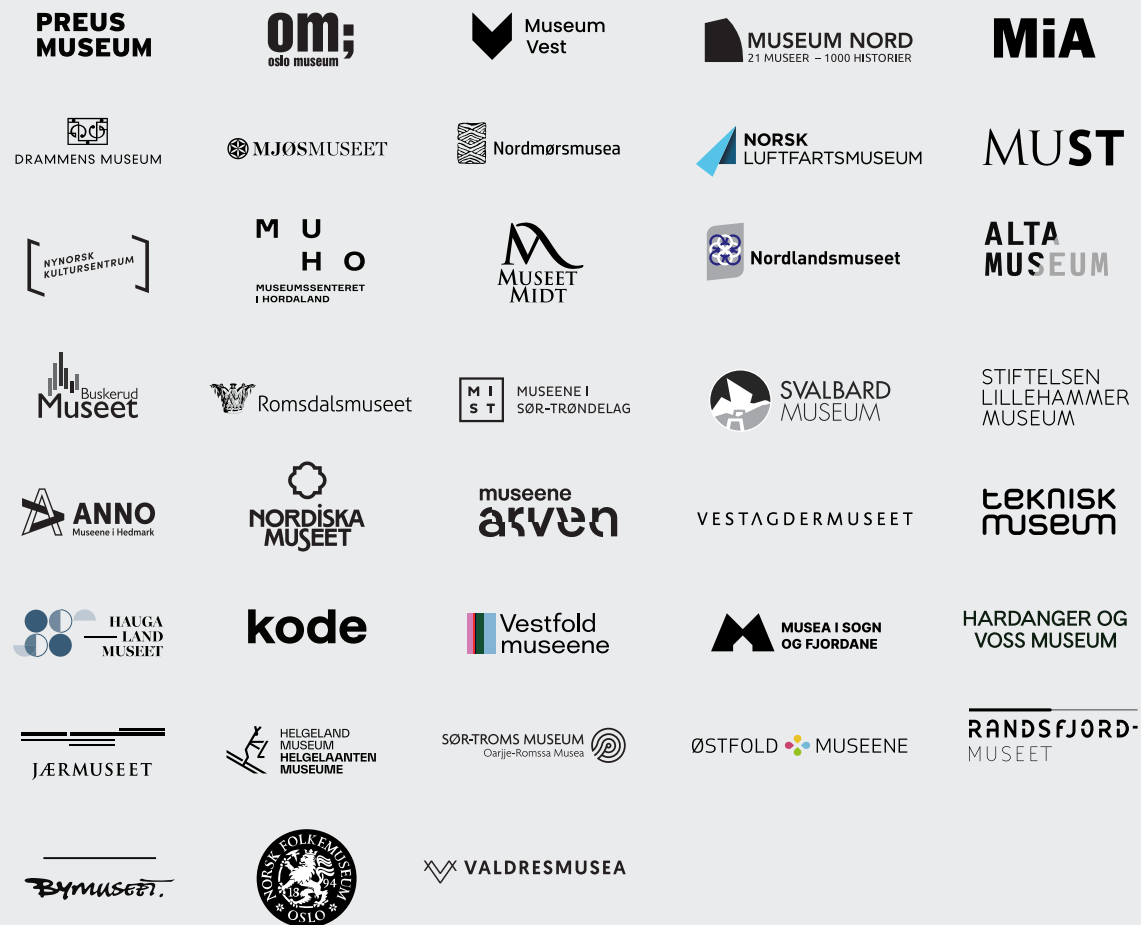
Strategi

KulturITs eksistensgrunnlag / Museenes samfunnsoppdrag /
Museenes digitale grunnmur / DNA og strategiske satsingsområder /
Henvisninger til Museumsmeldinga / Strategiske mål

September 2024

_KulturIT

Visjon:

*Sammen bygger
vi morgendagens
museum!*

Sammen med museene utgjør vi et sterkt fagmiljø som utvikler felles digitale løsninger med mål om å gi mer kultur til alle. KulturIT er museenes redskap for museene til å innfri mål og ambisjoner i Museumsmeldinga, Meld. St. 23 (2020–2021) "Musea i samfunnet — Tillit, ting og tid».

Foto: Wilse, Anders Beer / Norsk Folkemuseum

Sammendrag

KulturIT er museenes eget IT-selskap. Selskapet bidrar til å dekke museumssektorens generelle IT- og sikkerhetsbehov, samt spesielle behov knyttet til digital forvaltning og formidling av kunst- og kulturarv. KulturIT ble dannet i 2007 som følge av et allerede etablert samarbeid i sektoren.

KulturIT bidrar til å løse sektorens behov gjennom felles løsninger tilpasset fremtiden. Eiermuseenes utvikling av en digital infrastruktur effektiviserer sektoren og bidrar til at museene frigjør tid til sine kjerneoppgaver. Samhandling og medvirkning omkring utviklingsoppgavene skaper et felles fagmiljø som sammen med de digitale løsningene utgjør en felles digital grunnmur.

Denne strategien setter rommelige og ambisiøse mål og retning for selskapets aktiviteter. Strategien bygger på Museumsmeldinga, Meld. St. 23 (2020–2021) "Musea i samfunnet — Tillit, ting og tid", som skisserer forventninger og føringer til sektoren på det digitale og teknologiske området. Denne strategien danner grunnlag for styrets videre oppfølging.

Strategiprosessen har involvert eiermuseer, selskapets ledelse og ansatte, og alle har gitt sine innspill og bidrag. En bredt sammensatt arbeidsgruppe fra eiermuseene har utarbeidet mål og retning for strategien.

Strategien er et verktøy og styringsdokument for KulturIT som museenes egenregiselskap. Den signaliserer hvordan selskapet skal bidra til at museenes samfunnsoppdrag kan løses på en best mulig og effektiv måte som forutsatt i museumsmeldinga. Strategien tydeliggjør KulturITs rolle i ABM-landskapet og bidrar til museenes videre strategiske planlegging for sin digitale fremtid.

Foto: Wilsø, Anders Beer / Norsk Folkemuseum

1. KulturITs eksistensgrunnlag

KulturIT er museenes eget IT-selskap og skal bidra til å dekke museumssektorens generelle IT- og sikkerhetsbehov, samt spesielle behov knyttet til digital forvaltning og formidling av kunst og kulturarv. KulturIT ble dannet i 2007 som følge av et allerede etablert samarbeid i sektoren.

KulturIT bygger teknisk infrastruktur og felles digital kompetanse som dekker sektorens generelle IT- og sikkerhetsbehov, samt spesielle behov knyttet til digital forvaltning og formidling av kunst- og kulturarv.

KulturIT er museumssektorens egenregiselskap som sammen med museene utgjør et utviklingsorientert og solid fagmiljø som fremmer sektorens digitale transformasjon. KulturIT driver frem innovasjonsprosjekter hvor formålet er å styrke museumssektoren gjennom bruk av teknologi, felles ferdigheter og kompetanse.

Eiermuseene tar gjennom KulturIT et spesielt ansvar for den digitale utviklingen i museumssektoren. KulturIT er en viktig målbærer for museenes digitale behov i ABM-landskapet. KulturIT er et ikke-kommersielt selskap hvor alle midler går til å styrke sektorens samlede digitale kraft.

KulturIT bidrar som en digital grunnmur til å styrke museenes rolle som en viktig del av den kulturelle grunnmuren for et levende demokrati. Sammen med museene bygger vi morgendagens museum.

2. KulturIT bidrar til museumssektorens samfunnsoppdrag

Museer er essensielle kulturinstitusjoner med en viktig samfunnsrolle i et levende demokrati. I en tid preget av økt informasjonsflyt og behov for etterrettelige kilder er museenes rolle som kunnskapsinstitusjoner uvurderlig.

I informasjonssamfunnet ligger det en forventning om at all viktig informasjon er tilgjengelig digitalt. Museenes arbeid med digitalisering av samlinger gjør at kunnskapen forblir tilgjengelig for alle og sikrer museenes posisjon som demokratiske rom for meningsutveksling.

Kulturminner og historiske kilder er kjente trusselmål for ødeleggelse, omskriving og endring i samfunnsmessig urolige tider.

Dette tydeliggjør viktigheten av en robust digital infrastruktur og sikker langtidslagring. KulturIT bidrar til å dekke samfunnets og museumssektorens behov for et sikkert, digitalt tilgjengelig og etterrettelig kildemateriell. Den digitale grunnmuren støtter museenes uerstattelige rolle som voktere av kunnskap i samfunnet.

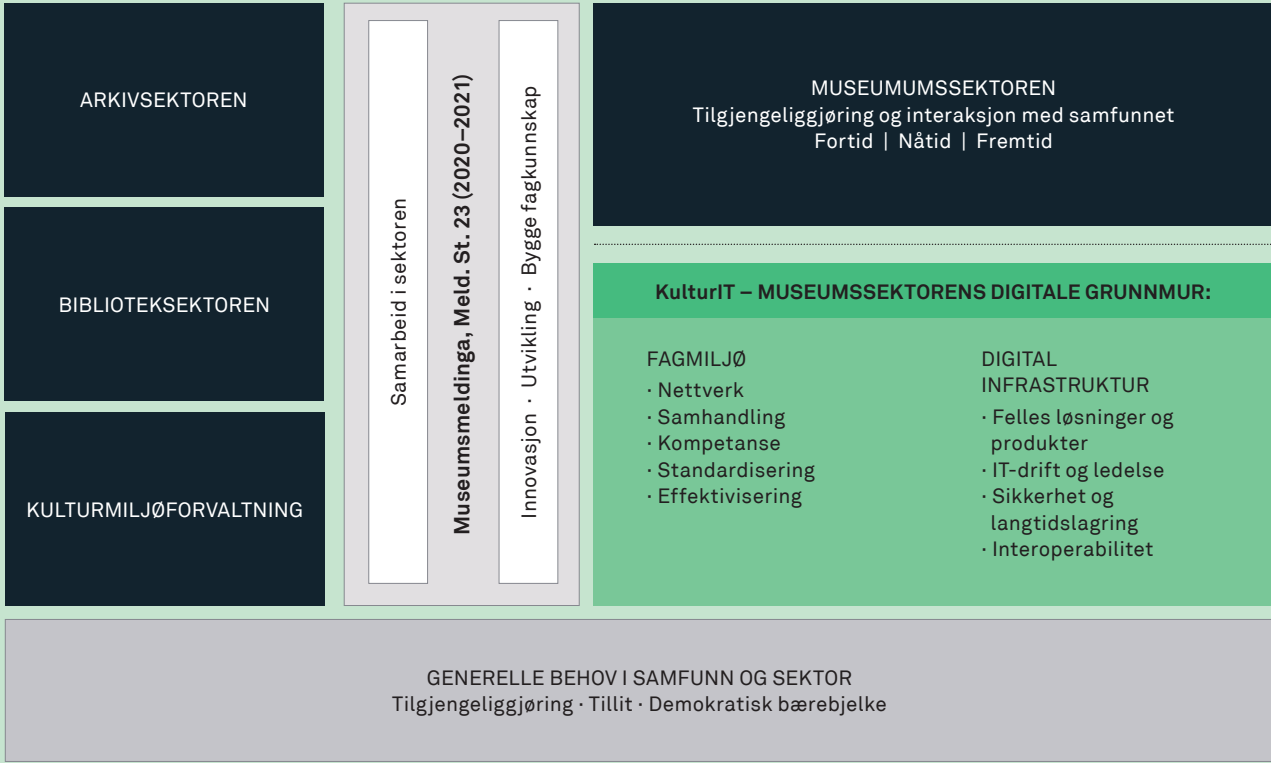
Foto: Unsplash.com

3. Museumssektorens digitale grunnmur

KulturIT dekker museumssektorens generelle IT- og sikkerhetsbehov, samt spesielle behov knyttet til digital forvaltning og formidling av kunst- og kulturarv. Utvikling av digital infrastruktur bidrar til at eiermuseene har mer tid til sine primæroppgaver og effektiviserer sektoren.

Samhandling og medvirkning omkring utviklingsoppgavene skaper et felles fagmiljø og kunnskap i museumssektoren. Den digitale grunnmuren er et viktig bidrag til sektorens utvikling og reflekterer de generelle behovene knyttet til museenes samfunnsoppdrag.

Gjennom ett felles fagmiljø og én digital infrastruktur videreutvikles museumssektorens digitale grunnmur på en bærekraftig måte i møte med fremtidens behov.

4. KulturITs DNA og selskapets strategiske satsingsområder

KulturITs fellesskap samler og styrker museumssektoren i det digitale landskapet. Den digitale grunnmuren har utspring i museenes behov innen fire strategiske satsingsområder.

4.1 Museene som kilde til kunnskap og tillit

Nyheter i dag er morgendagens historie. Museenes oppgave er å samle inn, forvalte og tilgjengeliggjøre samlinger fra fortid og nåtid. Museene er en viktig og troverdig kilde til kunnskap, et speilbilde av felles identitet og en bærebjelke for demokrati og ytringsfrihet i samfunnet.

- Gjennom en solid digital grunnmur får museene digitalisert den materielle og immaterielle kulturarven fra fortid og nåtid. Dette bidrar til at museene er relevante og attraktive institusjoner også i fremtiden.
- Museumssektorens digitalisering, bruk og utvikling av felles løsninger og samhandling mellom systemer (interoperabilitet) vil øke tilgangen til etterrettelig kildemateriale.

4.2 Museenes behov for samhandling om digital infrastruktur

Ved å bygge en felles digital grunnmur styrker KulturIT museumssektoren som nasjonal hukommelse og demokratisk bærebjelke.

Teknologi er svært ressurs- og kompetansekrevene, og det er derfor formålstjenlig at museene samarbeider om behovet for utvikling av digitale løsninger. En felles infrastruktur muliggjør koordinert samlingsutvikling og tilgjengeliggjøring, og styrker museenes rolle i samfunnet.

- Et felles ansvar for standarder og utvikling i museumssektoren sikrer tilgjengeliggjøring av digitale samlinger på tvers av institusjonelle og geografiske grenser, og sikrer at kilder blir tilgjengelig for publikum og i forskningsøyemed.
- Felles digital infrastruktur, langsiktige løsninger og bruk av disse bygger kompetanse og øker potensial for forskning. I fellesskapet sikres tilgjengelighet, bevaring og samspill mellom systemer.
- En solid digital grunnmur samler og styrker museumssektoren som kilde til kunnskap.

4.3 Museenes behov for sikkerhet, langsiktighet og bærekraft

Museumsmeldinga legger klare føringer for at digitale samlinger skal tas vare på i et langtidsperspektiv. Dette vil sikre tilgangen til etterrettelige kilder for fremtidige generasjoner. KulturIT legger grunnlaget for at samfunnets og museenes krav om langtidslagring, IT-sikkerhet og kompetanse på området, blir ivare tatt.

Museenes behov for sikkerhet og langsiktighet forutsetter et robust system som beskytter kildemateriell fra ødeleggelse og endring. Med ny teknologi kommer også nye muligheter for digitale angrep som kan få store konsekvenser. KulturIT som digital grunnmur skal dekke museenes krav til stabil og sikker drift og er et felles grunnlag som muliggjør automatisk avlevering til langtidsbevaring.

- En bærekraftig samlingsutvikling og -forvaltning forutsetter digitalisering. Felles digitale løsninger gir oversikt og data om vår kulturarv på tvers av institusjoner og styrker grunnlaget for formidling og forskning.
- KulturIT er museenes felles IT-kompetansemiljø som dekker museenes krav til IT-drift, IT-sikkerhet og robuste løsninger som eksisterer over tid.
- Felles infrastruktur muliggjør automatisk langtidslagring etter standarder og formater i tråd med nasjonale føringer for sektoren. Dette sikrer bevaring av museenes digitale samlinger av kunnskap, kunst og kulturarv for fremtiden.

4.4 Museenes innovasjonsbehov

Drivkraften til innovasjon og utvikling i KulturIT bidrar til å forsterke museumssektorens digitalisering og ivareta et fremtidig publikums- og samfunnsbehov. Innovasjon og utvikling skjer gjennom samhandling og åpne prosesser med eiermuseene.

KulturIT bidrar til å utvikle felles standarder og sikre samspill mellom systemer slik at nye tjenester og tilbud effektivt kan utvikles med grunnlag i samlingene.

- KulturIT bidrar til å styrke digital tilgjengelighet til samlinger og opplevelser for et eksisterende og fremtidig publikum.
- Gjennom samhandling med sektoren utforsker KulturIT nye teknologier og metoder som kan styrke den digitale grunnmuren og dermed museenes rolle i samfunnet. Dette kan inkludere kunstig intelligens, utvidet virkelighet, virtuell virkelighet, sensorer og «tingenes internett», blokkjede og 3D-skanning.
- Med ny teknologi reises det kontinuerlig nye etiske spørsmål, også for museumssektoren. Disse spørsmålene må museene og KulturIT i fellesskap finne relevante svar på.

5. Sentrale henvisninger til Museumsmeldinga

Meld. St. 23 (2020–2021) »Musea i samfunnet – Tillit, ting og tid«.

3.5.1	Samlingsforvaltning	7	Heilskapleg samlingsutvikling
3.5.2	Forskningskompetanse og kunnskapsproduksjon	7.2	Planlagd og samordna utvikling
4	Musea i samfunnet fram mot 2050	7.2.1	Berekraftige val
5	Solid kunnskapsproduksjon	7.3	Dokumentasjon og prioritering
5.3	Kunnskapsdeling	7.3.1	Standardar og felles metodiske rammeverk
5.3.1	Digitalt tilgjengeleg	7.3.2	Digitalisering;
5.3.2	Opne data	7.3.3	Digitale fellesløysingar
5.5	Kunnskapsberarar for regionar og lokalsamfunn	8.3	Langtidsbevaring av digitalt materiale
5.6	Prioriteringar og vidare oppfølging	9	Aktiv samhandling.
6.1.2	Auka tilgang	9.1	Samhandling mellom musea
6.4	Digitale handlingsrom		
6.4.1	Tilgjengelege samlingar		

Foto: Unsplash.com

6. Strategiske mål

Målmatriisen inneholder kvantitative og kvalitative mål som gjennom aktive handlinger fra eiermuseene og KulturIT, gir en styrket og tydeligere rolle for KulturIT i ABM-landskapet.

De fire satsingsområdene i kapittel 4 danner grunnlag for målene i tabellen på neste side.

KulturITs strategiske og operasjonelle mål	
KVALITATIVE	KVANTITATIVE
Mål om grunnfinansiering av samarbeidet Varig grunnfinansiering skal bidra til å bygge og videreutvikle sektorens digitale grunnmur i et langtidsperspektiv.	KulturITs rolle i museenes samarbeid og i ABM-perspektivet - KulturIT er museenes eget IT-selskap som bidrar til profesjonalisering og sikker digitalisering av nasjonal kulturarv iht. museumsmeldingas føringer. - KulturIT er museenes representant for digitale behov i nasjonale prosesser i ABM-sektoren.
Mål for museenes digitale samskaping - Tjenester og digitale løsninger skal dekke sektorens felles behov. - Verdien forsterkes ved at museene benytter løsningene og deler kompetanse og resultater. - Det skal være bredest mulig deltagelse av museer på eiersiden.	KulturITs rolle i museenes samskaping - KulturIT tilbyr IT-tjenester og support som skal bidra til at museene får løst sitt samfunnsoppdrag i tråd med nasjonale og internasjonale kulturpolitiske målsettinger. - Gjennom sitt eierskap i KulturIT tar museene ansvar for samhandling i digitalisering av museumssektoren. - Gjennom økt deltagelse og samskaping bidrar museene til økonomisk bærekraft og ønskede felles effekter for sektoren.
Mål for bærekraftig og teknologisk utvikling - Samarbeid gjennom KulturIT er bærekraftig når en høy andel museer velger museumsfellesskapets løsninger. - KulturIT utvikler og tilpasser produkter og tjenester med utspring i museenes behov og økonomiske handlingsrom. - KulturIT driver frem innovasjonsprosjekter som skal styrke museumssektoren gjennom bruk av teknologi.	KulturITs rolle for museenes teknologiske utvikling og effektivisering - KulturIT bidrar til langsiktig, økonomisk bærekraftig ressursbruk og varig kompetanse innen IT i museumssektoren. - Museumsfellesskapets behov er i sentrum for utvikling av nye produkter og tjenester. Dette skal bidra til å sikre museenes relevans og effektivitet i fremtiden. - KulturIT jobber strategisk og målrettet for å øke forankringen og styrke museenes involvering i innovasjons- og utviklingsarbeidet.
Mål for langtidsbevaring Langtidsbevaring skal sikre at data forblir tilgjengelige og intakte og beskyttes mot tap, forfalskning, ødeleggelse og ulesbarhet.	KulturITs rolle for museenes og samfunnets behov for langtidsbevaring KulturIT bidrar til å styrke museenes rolle som del av den nasjonale hukommelsen.
Kritiske suksessfaktorer for å nå disse målene: - Å stå samlet i museumssektoren er et virkemiddel for å oppnå grunnfinansiering. - Budskapet om hva KulturIT er må være tydelig for eiermuseene og andre relevante målgrupper. - Å skape forståelse og aksept for at økt bruk av digitale fellesløsninger får ønskede effekter for museumssektoren. - Å skape forståelse for at innovasjon er nødvendig i museumssektoren for å være relevante i fremtiden. - Ambisjoner og utviklingsmål forutsetter finansiering.	

Arbeidsgruppe

Sven Inge Sunde	Anno Museum AS
Randi Larsen	KODE kunstmuseer og komponisthjem
Sven Rentzhog	Stiftelsen Nordiska museet
Karen Espelund	Museene i Sør-Trøndelag AS
Elisabeth Grændsen	Norsk Folkemuseum
Vidar Mørch	MiA – Museene i Akershus
Torunn Gudesen	Østfoldmuseene
Lene Walle	Vestfoldmuseene IKS
Elisabeth H. Halvorsen	Stiftinga Museumssenteret Hordaland
Jan S. Dølør	Verdensarvsenteret for bergkunst – Alta Museum IKS
Ole Jacob Furset	Stiftelsen Nordlandsmuseet
Audun Eckhoff	Stiftelsen Lillehammer Museum

Takk til alle som har bidratt til KulturITs strategi. En spesiell takk til arbeidsgruppen for deres tid og engasjement i strategiprosessen.

Lewi Nordby
Direktør i KulturIT

_KulturIT

KulturIT AS

Oskar Skoglys veg 2, 2619 Lillehammer

Telefon: +47 909 93 000

E-post: post@kulturit.org

kulturit.org